

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень»

Підготовки *бакалавра*
галузі знань *29 «Міжнародні відносини»*
Спеціальності *291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*
Освітньо-професійної програми *«Міжнародні відносини»*

Силабус розроблено на основі Стандарту вищої освіти України для бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Розробник: *Патійчук Віктор Олексійович*

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

проф. Коцан Н. Н.

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Основи наукових досліджень
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Волинський національний університет імені Лесі Українки; факультет міжнародних відносин; кафедра міжнародних відносин і регіональних студій
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	I семестр, 2022-2023 навчальний рік
ВИКЛАДАЧ	Патійчук Віктор Олексійович
КОНТАКТНІ ДАНІ	PatiychukViktor@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Кандидат географічних наук, доцент. Наукові дослідження у сфері міжнародної та регіональної безпеки; сучасних міжнародних конфліктів та глобальних політичних проблем; геополітичних процесів у сучасному світі; міжнародного туризму.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	<i>Лекції, семінари.</i>
КРЕДИТИ ECTS	5
ФОРМА КОНТРОЛЮ	<i>Залік</i>
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	Оцінювання під час семінарських занять здійснюється на основі того наскільки студент вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання. Перечитування під час відповіді інформації з паперових та електронних носіїв забороняється. За кожне семінарське заняття й повну та структуровану відповідь – студент може максимально отримати 6 балів. За кожен змістовий модуль (два за курс) можна набрати по 30 балів (модуль 1). ІНДЗ (модуль 2) здаються під час семінарських занять, посилання на використані матеріали та ресурси є обов'язковими. Кожен студент несе особисту відповідальність за академічну доброчесність. Формою підсумкового семестрового контролю з вказаної дисципліни є залік, який виставляється за поточними оцінками з семінарських занять (модуль 1; максимум – 60 балів) та ІНДЗ (модуль 2; максимум – 40 балів). Якщо студент не набрав достатньої кількості балів під час занять чи не справився з ІНДЗ – він може добрати бали під час заліку, давши правильні відповіді на усні запитання.
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Спілкування під час навчального процесу повинно базуватися на взаємній повазі і толерантності. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності студента. Дедлайн здачі ІНДЗ та пропущених семінарських занять (за умови вагомих доказових причин) – до дня здачі заліка. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2 (два). Відпрацьовання пропущених занять проводяться у форматі рукопису реферативних повідомлень, які розглядалися на семінарах. Нульова терпимість до списування.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є вивчення основних азів наукової діяльності та ознайомлення студентів із практичними навичками проведення наукових досліджень і виконання конкретних наукових завдань.

ОПИС КУРСУ

КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 10 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

№.	ТЕМА
1	Загальні відомості про наукову діяльність.
2	Основні завдання та структура наукових досліджень.
3	Рівні та види наукової діяльності та вимоги до них, професійна та навчально-наукова система організації наукової діяльності.
4	Поняття методології наукових досліджень.
5	Головні наукові підходи в проведенні комплексних і галузевих досліджень.
6	Робоча програма наукового дослідження.
7	Основні принципи наукових досліджень.
8	Класифікація методів наукових досліджень.
9	Особливості застосування методів наукових досліджень у написанні курсової, бакалаврської та магістерської роботи.
10	Специфіка оформлення наукових робіт та проблема використання спеціальних методів дослідження.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

	<p>1. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: тестові завдання: навчально-методичне видання для підготовки бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 44 с.</p> <p>2. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: словник-довідник для підготовки бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 53 с.</p> <p>3. Патійчук В., Король П., Саванюк С. Специфіка застосування методу генералізації в регіональних дослідженнях. <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки</i>. Луцьк: Вежа–Друк. 2020. № 1 (405). С. 3–12.</p> <p>4. Патійчук В. О. Міжнародна та регіональна безпека: словник-довідник для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини», «Регіональні студії» та «Суспільні комунікації». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 54 с.</p> <p>5. Патійчук В. О. Моделювання політичне. Новітня політична лексика (неологізми, okazionalizmi та інші новотвори): енцикл. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: «Новий Світ-2000», 2015. С. 234–235.</p> <p>6. Патійчук В. О., Саванюк А. А. Особливості використання методів моделювання в країнознавстві. Актуальні проблеми країнознавчої науки: матеріали III між нар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 15-16 грудня 2015 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. С. 20–27.</p> <p>7. Патійчук В. О. Особливості використання методів прогнозування в країнознавчому аналізі. <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки</i>. Луцьк: Вежа–Друк, 2016. № 14 (339). С. 2–11.</p> <p>8. Patiychuk V. Modeling of Modern International Conflicts. <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки</i>. Луцьк: Вежа–Друк, 2017. № 8 (357). С. 3–11.</p> <p>9. Патійчук В. О., Саванюк А. А. Особливості використання методів прогнозування в країнознавчих дослідженнях. Актуальні проблеми країнознавчої науки: матеріали IV Між нар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 15–16 листопада 2017 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 16–25.</p>
--	---

10. Патійчук В. О., Саванюк А. А. Особливості моделювання міжнародних конфліктів. Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали V Між нар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 18–19 травня 2017 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 6–13.
11. Патійчук В. О. Особливості використання методів прогнозування в країнознавчому аналізі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. № 14 (339). С. 2–11.
12. Патійчук В. О. Методологія країнознавчих досліджень: навчально-методичний комплекс для студентів галузі знань 0302 «Міжнародні відносини». Луцьк: Вид. «Вежа-Друк», 2017. 84 с.

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2014. 142 с.
2. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К.: Кондор, 2017. 206 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 448 с.
4. Кириленко О. П. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. / [О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.]. Тернопіль: Екон. думка, 2012. 196 с.
5. Конверський А. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр учб. літ., 2016. 352 с.
6. Мальська М. П. Організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2017. 136 с.
7. Мацегора І. Л., Стадніченко О. О. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів: навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл.]. Запоріжжя: ЗНУ, 2010. 200 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Л. Г. Липич. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. 220 с.
9. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. [2-е вид., змін. та доп.]. Вінниця: ВНТУ, 2015. 317 с.
10. Оспіщев В. І., Кривоший В. В. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 256 с.
11. Цехмістрова Г. С. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл.; 2-ге вид., доповн.]. Київ: Вид. дім «Слово», 2012. 349 с.
12. Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.	ЗК 2
	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 3
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 4
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 5

	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 7
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 8
	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	ЗК 9
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 12
Вміння	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	СК 1
	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	СК 2
	Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.	СК 3
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	СК 4
	Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.	СК 5
	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.	СК 9
Знання	Ефекти	Відповідний код критерію
	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	РН 1
	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	РН 6
	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	РН 7
	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	РН 8
	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	РН 9
	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	РН 10

	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	PH 13
	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.	PH 17

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	5
Загальне навантаження (годин)	150
Лекції (годин)	30
Семінарські заняття (практичні заняття) (годин)	24
Лабораторні заняття (годин)	–
Консультації (годин)	8
Самостійна робота (годин)	88
Елементи самостійної роботи студента	Кількість годин
читання літератури до занять	12
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	8
збір даних	8
аналіз та інтерпретація даних	8
виконання доручень та виконання домашніх завдань	6
групова робота поза аудиторією	6
підготовка та написання ІНДЗ	40
Загальна кількість годин	88